

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8Csp/54/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618202498
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6618202498.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou v spore žalobcu: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, proti žalovanému: X. H., S. XX.XX.XXXX, M. Y. F.. D. XXXX/XX, XXX XX H.Č., v súčasnosti vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS, Komenského 477/7, 974 01 Banská Bystrica, štátny občan SR o zaplatenie sumy 54 480,91 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 54.480,91 Eur, úroky z úveru vyčíslené do 14.03.2016 v sume 2.332,98 Eur, úroky z omeškania v sume 3.623,16 Eur do 24.05.2018, úrok z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 54.480,91 Eur od 25.05.2018 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobu žalobcu sčasti zaplatenia vyčíslených úrokov z úveru v sume 6.916,39 Eur a zaplatenia úroku z úveru vo výške 5,09 % ročne zo sumy 54.480,91 Eur od 25.05.2018 do zaplatenia z a m i e t a .

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 79,46 %, o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca doručil súdu prvej inštancie žalobu, ktorou žiadal od žalovaného zaplatiť sumu 54.480,91 Eur, sumu úrokov vyčíslených za obdobie do 24.05.2018 vo výške 9.249,37 Eur, sumu úrokov z omeškania za obdobie do 24.05.2018 3.623,16 Eur, úrok 5,09 % ročne zo sumy 54.480,91 Eur od 25.05.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania 3 % ročne zo sumy 54.480,91 Eur od 25.05.2018 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadal priznať náhradu trov konania. Po výzve súdu, aby špecifikoval žalobu tak, že vyčíslil uplatnený úrok z úveru do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a tiež úrok z omeškania za dobu od predčasnej splatnosti úveru, žalobca písomným podaním doručeným súdu 11.12.2018 vyčíslil úrok z úveru do doby predčasnej splatnosti úveru v sume 2.332,98 Eur a úrok z omeškania do doby predčasnej splatnosti úveru v sume 96,74 Eur. Súčasne poukázal na čl. VII. bod 5. Zmluvy o úvere podľa ktorej bol žalovaný povinný vrátiť nesplatený úver spolu s úrokmi, iným príslušenstvom a poplatkami najneskôr do 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia oznámenia o vyhlásení úveru za splatný. Túto povinnosť si žalovaný nesplnil. Žalobca na žalobe trval, žiadal priznať úrok z úveru a úrok z omeškania podľa žaloby a upriamil pozornosť súdu aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 4Cob/146/2013, Krajského súdu Nitra sp.zn. 25Co/140/2013 a 8Co/178/2017 a Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 17Co/26/2017.

Žalobcom poskytnutý úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktoré bolo zriadené zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti záložcu: X. H., Y. F.. D. XXXX/XX, XXX XX H., uzavretej dňa 22.05.2012.

2. Žalobca v žalobe tvrdil, že ako veriteľ, žalovaný - dlžník uzavreli dňa 22.05.2012 ZMLUVU O EASY OTP ÚVERE č. 039/4010/12SÚ (ďalej len „zmluva o úvere“). Žalobca v zmysle čl. I. bod 1. zmluvy o úvere poskytol v prospech žalovaného úver v sume 60.000 Eur a žalovaný sa zaviazal, že poskytnutý úver žalobcovi vráti, zaplatí úrok, príslušenstvo a poplatky podľa zmluvy o úvere za podmienok v nej uvedených. Podľa čl. I bod 2. zmluvy o úvere bol úver poskytovaný za pohyblivú úrokovú sadzbu, ktorá pozostávala zo základnej úrokovej sadzby pre otp EASY úvery a hrubej marže 2,20 % p.a., pričom v deň podpisu zmluvy o úvere bola výsledná úroková sadzba vo výške 7,29 % p.a. V zmysle čl. IV. bod 1. sa žalovaný zaviazal splatiť žalobcovi úver spolu s úrokmi takto:

Poradie splátky Výška splátky v Eur Termín splátky

1. 469,32 25.07.2012

2.-238. 469,32 25.deň v mesiaci

239. 467,94 25.05.2032

3. Podľa čl. VII. bod 1 v spojení s čl. VII. bod 2. písm. e) zmluvy o úvere, v prípade porušenia povinnosti žalovaného uhradiť svoje splatné záväzky v termíne ich splatnosti, ako aj v prípade porušovania ďalších podmienok uvedených v zmluve o úvere, súvisiacich zmluvách, je žalobca oprávnený vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo, pred termínom splatnosti. Čerpanie úveru žalovaným v zmysle ustanovení čl. III. zmluvy o úvere, ako aj prehľad splácania, resp. platobnú disciplínu žalovaného pri plnení jeho peňažných záväzkov zo zmluvy o úvere preukázal Okamžitým (priebežným) výpisom z účtu č. XXXXXXXX, ktorý bol úverovým účtom banky zaznamenávacím splácanie úveru zo zmluvy o úvere. Žalovaný porušil zmluvu o úvere, nesplácal úver v zmysle podmienok v nej dohodnutých. Vzhľadom na to, že žalovaný porušoval podmienky splácania úveru dohodnuté v zmluve o úvere, žalobca ho listom zo dňa 01.07.2015 upozornil na porušovanie jeho zmluvných povinností a vyzval na uhradenie dlžnej sumy. Poslednú výzvu žalovaný prevzal dňa 09.07.2015. Napriek upomienkam a výzvam na splnenie povinností žalovaným, ten naďalej porušoval podmienky zmluvy o úvere a preto žalobca listom zo dňa 05.02.2016 vyhlásil úver za predčasne splatný. Podľa čl. VII. bod 5. zmluvy o úvere bol žalovaný povinný vrátiť nesplatený úver spolu s úrokmi, iným príslušenstvom a poplatkami najneskôr do desiatich kalendárnych dní od dňa doručenia oznámenia o vyhlásení úveru za splatný. Túto svoju povinnosť žalovaný nesplnil.

4. Pohľadávku z úveru žalobca eviduje na úverovom účte č. 13951905. Výška pohľadávky (a špecifikácia žalovanej sumy v rozdelení na istinu, úroky a úroky z omeškania) vyplýva zo štatútu uvedeného úverového účtu, ktorý predstavuje potvrdenie o celkovej výške pohľadávky, ako aj jednotlivých zložiek, z ktorých pohľadávka pozostáva, ku dňu uvedenému v štatúte úverového účtu. Žalobca má voči žalovanému v zmysle zmluvy o úvere okrem bežného úroku v aktuálnej výške 5,09 % p.a. aj právo na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy istiny, pričom rozhodnutím žalobcu došlo k zníženiu uplatňovanej sadzby úroku z omeškania oproti zmluve o úvere a príslušnej zákonnej úprave na výšku 3,00 % p.a. až do zaplatenia.

5. Súd vydal platobný rozkaz č.k. 8Csp/54/2018-61 dňa 18.09.2018 proti ktorému podal žalovaný odpor dňa 04.10.2018 a odpor súdu doručil 05.10.2018. V odpore tvrdil, že platobný rozkaz považuje za nepodstatný v celom rozsahu, pretože v súčasnosti je vo väzbe od roku 2017 a nemal príležitosť úver splácať. Žiadal, aby mu bol povolený odklad platenia úveru po prepustení z väzby. Súd uznesením č.k. 8Csp/54/2018-67 dňa 11.10.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.10.2018 platobný rozkaz zrušil.

6. Pojednávania dňa 05.12.2018 sa žalovaný nezúčastnil, predvolanie prevzal dňa 12.11.2018. Žalobca na žalobe trval. Súd pojednával v neprítomnosti žalovaného.

7. Súd vykonal dokazovanie prečítaním zmluvy o EASY OTP úvere č. 039/4010/12SÚ, žaloby, zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti z 22.05.2012, poslednej výzvy pred zosplatením zo dňa 01.07.2015 s doručenkou, vyhlásenia úveru za predčasne splatný listom z 05.02.2016 s doručenkou, výpisu z účtu žalovaného, vyčíslenia úrokov a úrokov z omeškania do zosplatenia úveru, odporu žalovaného a zistil tento skutkový stav:

8. Žalobca - veriteľ so žalovaným - dlžníkom uzatvorili dňa 22.05.2012 zmluvu o EASY OTP úvere v zmysle § 497 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. (ďalej len „Obchodný zákonník“). Predmetom zmluvy bol

účelový špecifický spotrebný úver zabezpečený nehnuteľnosťou v sume 60.000 Eur. Úver bol poskytnutý na nadobudnutie nehnuteľnosti, rodinného domu v katastrálnom území H.Č., zapísaného Okresným úradom Lučenec, katastrálnom odborom, na liste vlastníctva č. XXXX a zabezpečený záložným právom na nehnuteľnosť, ktorá mala byť z úveru kúpená. Žalovaný mal úver splácať splátkami vo výške 469,32 Eur odo dňa 25.07.2012 (1.-238. splátka), splatné do 25. dňa v mesiaci, splátka č. 239. v sume 467,94 Eur splatná 25.05.2032. Úver bol poskytnutý za pohyblivú úrokovú sadzbu, stanovenú ako súčet základnej úrokovej sadby pre otp easy úvery s fixáciou na tri roky a hrubej marže 2,25% p. a. Hrubá marža sa nemala meniť počas trvania celého úverového vzťahu. Základná úverová sadzba bola ku dňu podpísania zmluvy stanovená vo výške 5,29 % p. a., t.j. výsledná úroková sadzba spotrebného úveru ku dňu podpísania zmluvy činila 7,29 % p.a.

9. Žalovaný porušil platobnú disciplínu, splátky úveru neplatil pravidelne a žalobca ho listom zo dňa 01.07.2015, ktorý mu bol doručený 09.07.2015 vyzval na zaplatenie splátky vo výške 2.300,08 Eur najneskôr do 15. dní od doručenia výzvy s upozornením podľa § 53 ods. 9 zák. č. 40/1964 Zb. (ďalej len „Občiansky zákonník“), že ak nezaplatí dlžnú sumu v stanovenom termíne, žalobca vyhlási úver za predčasne splatný.

10. Žalobca listom zo dňa 05.02.2016 oznámil žalovanému, že úver vyhlásil za predčasne splatný dňa 03.02.2016, kedy bola dlžná suma splátok zo zmluvy o úvere 4.027,08 Eur. Účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastala v 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy. Žalovaný zásielku podanú na pošte dňa 05.02.2016, žalovaný v odbernej lehote neprevzal, žalobcovi bola vrátená dňa 03.03.2016 (č.l. 39 spisu). Podľa čl. VIII. bod 3 zmluvy o úvere „všetky písomnosti zasiela Banka Dlžníkovi na adresu uvedenú v zmluve o úvere, resp. na adresu, ktorú Dlžník písomne oznámil Banke ako zmenu svojej adresy. Dlžníkovi možno doručiť písomnosti kdekoľvek bude zastihnutý. Ak písomnosť nebola doručená z dôvodu, že adresát nebol zastihnutý, uloží sa písomnosť na pošte. Ak písomnosť nebola vyzdvihnutá v odbernej lehote, považuje sa posledný deň odbernej lehoty za deň jej doručenia, i keď sa adresát o uložení písomnosti nedozvedel.“ V súlade s citovaným zákonným ustanovením bola zásielka doručená žalovanému dňa 03.03.2016, účinky predčasnej splatnosti úveru nastali dňom 14.03.2016 (t.j. 10.deň od doručenia výzvy z 05.02.2016 o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru ku dňu 03.02.2016), pohľadávka žalobcu predstavovala sumu 58.479,30 Eur a pozostávala z: istiny 55.797,05 Eur, úrokov 2.657,27 Eur, úrokov z omeškania 24,98 Eur, poplatkov 0,00 Eur.

11. Podľa § 1 ods. 2 a 3 písm. c) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom ku 22.05.2012, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Spotrebiteľským úverom nie sú:

c) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov.

12. Podľa § 24 ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom ku 22.05.2012, na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2, 3 a 4, § 9 ods. 1 a 2, § 6 až 8, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a 25 a tohto paragrafu.

13. Podľa § 2 písm. a), b), c) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a)

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, s výnimkou banky, pobočky zahraničnej banky a finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu, 6) okrem takej finančnej inštitúcie, ktorej nebolo udelené povolenie na činnosť Národnou bankou Slovenska.

14. Podľa § 52 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 22.05.2012, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá

je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 22.05.2012, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti je pri spotrebiteľskej zmluve neprípustné.

Ak poskytne dodávateľ spotrebiteľovi plnenie a spotrebiteľ si ho neobjednal, nie je spotrebiteľ povinný plnenie vrátiť ani ho uschovať; vylúčené sú aj ďalšie nároky dodávateľa voči spotrebiteľovi. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy uzavretej prostriedkami diaľkovej komunikácie, ak spotrebiteľ výslovne o takéto plnenie nepožiadaval. Ak dodávateľ nepreukáže opak, považuje sa opakujúce sa plnenie vždy za nevyžiadané.

Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu jednostranne a bez poskytnutia výpovednej lehoty vypovedať túto zmluvu, sa nepovažujú za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. g), ak ide o vážny objektívny dôvod, ktorý dodávateľ nezapríčinil, nemohol predvídať ani odvrátiť a ktorý dodávateľovi bráni v plnení tejto zmluvy, pričom dodávateľ sa v tejto zmluve zaviazal, že o vypovedaní a dôvode vypovedania tejto zmluvy bez zbytočného odkladu písomne informuje spotrebiteľa. Ustanovenia odseku 4 písm. g) a i) o neprijateľných podmienkach sa nepoužijú na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je

a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv,

b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodné peňažné príkazy vystavené v cudzej mene.

Za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si

a) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ, ak súčasne sa dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu,

b) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu si vyhradzuje právo meniť jednostranne podmienky spotrebiteľskej zmluvy na dobu neurčitú, ak sa od dodávateľa vyžaduje, aby o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať túto zmluvu bez zbytočného odkladu písomne informoval spotrebiteľa, a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu.

Ustanovenie odseku 4 písm. j) o neprijateľných podmienkach sa nepoužije na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je

a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv,

b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodných peňažných príkazov vystavených v cudzej mene,

c) doložka o cenových indexoch, ak takúto doložku výslovne dovoľuje osobitný predpis a ak spôsob úpravy ceny je v tejto doložke výslovne opísaný.

16. Podľa § 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 22.05.2012, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

17. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Z vykonaného dokazovania, po vyhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti mal súd preukázané, že žaloba žalobcu je sčasti dôvodná.

20. Strany sporu uzatvorili dňa 22.05.2012 zmluvu o úvere, ktorá bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti, preto s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3, § 24 a § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, sa na uvedený zmluvný vzťah nepoužijú ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Uvedená zmluva však podlieha režimu spotrebiteľských zmlúv upravených v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

21. Z listinných dôkazov, ktoré súdu doručil žalobca je nepochybne preukázané, že ku dňu 24.05.2018 bol zostatok dlhu na istine 54.480,91 Eur. Tiež je nepochybné, že žalovaný nesplácal úver riadne a včas tak, ako sa k tomu zaviazal v zmluve o úvere a preto žalobca v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 01.07.2015, upozornil žalovaného, že mešká so splácaním úveru viac ako 3 splátky, ku dňu 29.06.2015 dlhuje sumu 2.300,08 Eur, ktorú mal zaplatiť najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy. Súčasne ho upozornil, že keď dlh nezaplatí, žalobca vyhlási úver za predčasne splatný. Upozornenie žalovaný prevzal dňa 09.07.2015. Žalobca písomným podaním dňa 10.12.2018 vyčíslił úroky z úveru do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dňa 14.03.2016 v sume 2.332,98 Eur a úroky z omeškania v sume 96,74 Eur.

Žalobca listom zo dňa 05.02.2016 vyhlásil úver za predčasne splatný s tým, že účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastane 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy („deň účinnosti“ nastal dňa 14.03.2016).

22. Žalobca sa v konaní domáhal od žalovaného aj zaplataenia sumy úrokov vyčíslených za obdobie do 24.05.2018 vo výške 9.249,57 Eur, sumy úrokov z omeškania za obdobie do 24.05.2018 vo výške 3.623,16 Eur, úrokov vo výške 5,09 % ročne zo sumy 54.480,91 Eur od 25.05.2018 do zaplataenia.

23. Súd je toho názoru, že dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Závazok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnutý úver je hlavným záväzkovým vzťahom. Úrokový záväzkový vzťah je vedľajším akcesorickým peňažným záväzkom z hlavného záväzku. Splnením hlavného záväzku alebo iným zo spôsobov jeho zániku, zaniká i akcesorický záväzok úrokový (rozsudok Krajského súdu Michalovce sp.zn. 16Co/255/2017).

Súd poukazuje aktuálne na rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 11Co/150/2018 a sp.zn. 14Co/163/2017 a aj č.k. 16Co/255/2017-81 zo dňa 21.12.2017, z ktorého je zrejmé, že vzhľadom na skutočnosť, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a berúc do úvahy ustanovenie § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri vyhlásení predčasnej splatnosti je nutné právny vzťah prednostne posúdiť v zmysle právnych noriem obsiahnutých v Občianskom zákonníku.

24. V zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplataenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

25. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka „ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov

od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“

26. Ak teda nastal stav - predčasné zosplatenie úveru, ku ktorému došlo v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami a súčasne spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľovi patrili úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľovi by naďalej patrili úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Popreli by sa tým účinky veriteľom vyvolanej zmeny spôsobu splatnosti záväzku a veriteľovi by úroky patrili tak, ako keby k zmene ani nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

27. Otázku, dokedy je dlžník povinný platiť úroky z úveru, ak došlo k predčasnej splatnosti dlhu, Občiansky zákonník výslovne neupravuje.

28. Podľa § 503 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

29. Ani zo zákonnej úpravy Obchodného zákonníka však nevyplýva, že po vyhlásení celého úveru za splatný sa ďalej úročí istina úveru až do zaplatenia (do vrátenia peňažných prostriedkov prislúchajú úroky len v prípade vrátenia peňažných prostriedkov pred dobou splatnosti podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta Obchodného zákonníka).

30. Ak požičané finančné prostriedky vracia dlžník formou splátok, úroky z každej splátky sú splatné len spolu so splatnosťou samotnej splátky. Ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti, dlžník už formou splátok neplní svoj záväzok, ktorý je splatný ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti. Niet dôvodu, aby ďalej plynula splatnosť úrokov zo splátok, na ktoré už dlžník nemá nárok.

31. V prejednávanej spore ide o dojednanie, ktorým by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k jeho dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy, a to napriek tomu, že dohoda o splatení úveru formou splátok zanikla a došlo k zmene spôsobu splatenia úveru ako dôsledku sankcie zo strany veriteľa. Dlžník v prípade zosplatenia úveru už nemá po zosplatení povinnosť platiť úroky z úveru, stráca však možnosť výhody splátok, je povinný zaplatiť celý dlh naraz a skôr ako bolo dojednané. Ak by okrem toho bol povinný naďalej platiť aj po zosplatení úroky z úveru, došlo by k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa dvojnásobným úrokovým zaťažením spotrebiteľa, ktoré Občiansky zákonník neumožňuje. Z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pokiaľ ide o omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení už len úroky z omeškania.

32. Jednorazovým zosplatením úveru veriteľom vznikla spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa už ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru s ktorým sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ak napriek tomu existuje zmluvné dojednanie, ktoré s protiprávnym stavom spája aj nárok na zmluvné úroky, teda na odplatné nároky patriace len pre prípad splácania úveru v splátkach, je takéto dojednanie podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné.

33. Pre prípad výskytu akýchkoľvek pochybností ohľadne výkladu problematiky nároku na zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa poukazuje súd tiež na povinnosť vykladať právne normy v otázke spotrebiteľských zmlúv v prospech spotrebiteľa (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

34. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že žalobca má právo na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru vo výške 5,09 % ročne len do 14.03.2016, kedy nastali účinky vyhlásenia úveru za predčasne splatný.

35. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd priznal žalobcovi sumu 54.480,91 Eur s úrokom z omeškania 3 % ročne z dlžnej sumy od 25.05.2018 do zaplatenia, sumu úrokov z úveru do vyhlásenia úveru za predčasne splatný 2.332,98 Eur, sumu úrokov z omeškania 3.623,16 Eur.

36. Sčasti zaplatenia úrokov z úveru 6.916,39 Eur (9.249,37 - 2.332,98 Eur) za obdobie do 24.05.2018 a úroku z úveru 5,09 % ročne zo sumy 54.480,91 Eur od 25.05.2018 do zaplatenia, súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, vzhľadom na právny názor uvedený a odôvodnený vyššie. Súd zdôrazňuje, že aj keby v zmluve o úvere bolo medzi stranami sporu dohodnuté, že žalobca má právo na zaplatenie úroku z úveru až do celkového splatenia úveru, bolo by takéto zmluvné dojednanie absolútne neplatné s poukazom na § 52 ods. 2 resp. § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka.

37. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd vychádzal z § 262 ods. 1 C.s.p. z ktorého vyplýva, „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“ Súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z § 255 ods. 2 C.s.p. z ktorého vyplýva, „Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

V tomto prípade mal žalobca v konaní čiastočný úspech v rozsahu 79,46 % v ktorom má nárok na náhradu trov konania od žalovaného.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Podľa § 232 ods. 3 C.s.p. lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť dlžnú sumu s príslušenstvom v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, lebo nezistil odôvodnenosť prípadu pre ktorý by mal žalovanému určiť dlhšiu lehotu na zaplatenie, nakoľko žalovaný je vo väzbe a bez príjmu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 367 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Podľa § 367 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 367 ods. 3 Civilného sporového poriadku, právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti.

Podľa § 368 Civilného sporového poriadku, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Podľa § 369 ods. 1 Civilného sporového poriadku, dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

Podľa § 369 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

Podľa § 369 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

Podľa § 369 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.